

blive sluttede, og der maa jo engang falde Dom i denne Sag — at saa dette høje Ting vil skaffe sig Lejlighed til at gøre sig bekendt med Forhørene og sammenligne, hvad der er fremkommet i Forhørene, med de Domme, som blive fældede over disse Officerer, som eventuelt maatte have forset sig her; thi saa længe Rets-systemet ikke er bedre, end det er nu, er det efter min Mening i højeste Grad nødvendigt, at Offentligheden har sin Opmærksomhed stærkt henvendt paa, hvorledes Retsplejen varetages inden for Militærvæsenet.

J. H. Jensen: Naar jeg har forlangt Ordet under denne Forhandling, er det selvfølgelig ikke for at give den højtærede Minister Gensvar paa hans Tilsvær til Forespørgeren; det maa blive Forespørgerens egen Sag. Men der er nogle Bemærkninger, som den højtærede Krigsminister kom med, der give mig Anledning til at komme med nogle andre Bemærkninger. — Før jeg gaar over dertil, skal jeg udtale, at jeg er fuldt ud enig med det ærede Medlem for Ringsted (Zahle), som udtalte Ønsket om, at den militære Retspleje saa hurtigt som muligt maa blive ordnet paa en bedre og mere betryggende Maade, end den er. Jeg har før her i Tinget fremført den velbekendte Overhøring af Rekrutter, som atter og atter gaar igen, og som kort og godt lyder saaledes: Løjtnanten spørger 84: „Hvad gør man, 84, naar man bliver forulempet af en overordnet?“ og 84 svarer pligtsskyldigt: „Man klager“, „Ja, det er rigtigt, siger Løjtnanten, og hvad saa, 84?“ „Saa bliver man straffet“. Og saaledes gaar det i Virkeligheden — bliver man forulempet af en overordnet, og klager man derover, bliver man straffet. Jeg behøver i den Henseende kun at nævne et Tilfælde, som fandt Sted i Randers omtrent samtidigt med Begivenhederne i Viborg. Der var ogsaa fra overordnedes Side sket Myndighedsmisbrug over for en Del Rekrutter. De havde ikke selv Mod til at klage; en af deres Kammerater tog sig saa Tilladelse til, uagtet han vidste, at det ikke var lovligt, at indrykke en Artikel i et Blad om disse Myndighedsmisbrug. Det blev tilfældigvis opdaget, og Følgen deraf blev, at han fik en ret alvorlig Straf, uagtet han ikke havde skrevet et Ord, som ikke bevislig var Sandhed. Altsaa der var sket Myndighedsmisbrug af en ret alvorlig Beskaffenhed, men ikke en af Befalingsmændene har faaet Straf til Dato, medens derimod den, der har oplyst Publikum

derom, er bleven straffet. Og naar Forespørgeren før udtalte, at Oberstløjtnant Sønderøxe i Viborg havde sagt til sine Rekrutter, at de vilde blive straffede og straffede haardt, og at denne Straf vilde følge dem hele Livet igennem, ja, saa træffer man et sørgeligt Bevis derfor netop i den Rekrut, som jeg omtalte, der havde skrevet hin lille Klage i et Blad, og som fik sin Straf derfor. Han var en dygtig og flink Soldat, det vidste man fra alle Sider, han havde taget en god Præliminæksamensamen for den Tid, og da han kom hjem, søgte han Ansættelse i Statstjeneste, men det blev ham nægtet ene og alene af den Grund, at han havde været straffet som Militær. Det viser, at en saadan Straf, som i og for sig er aldeles uforskyldt og aldrig burde have været idømt, kan faa Indflydelse paa en Mands hele Livsstilling i Fremtiden.

Naar der skal røres ved Forholdene i Viborg, vilde det være godt, om man samtidig rørte ved Forholdene ved alle Batailloner, thi jeg tror, at der vil være Anledning til at kigge ind alle Vegne, i alt Fald er der det ved Randers Bataillon. Jeg har det samme Indtryk som den ærede Forespørger, at vi have en stor Mængde brave, rettænkende Officerer og Underofficerer, der se paa Rekrutterne som Mennesker og ikke som Dyr, men vi have nogle enkelte Individuer, som gaa uden for disse Rammer, som se anderledes paa dem og handler anderledes, og det er netop over for saadanne, at der bør træffes Forholdsregler. En saadan Personlighed synes jo netop Chefen for 8de Bataillon i Viborg at være. Jeg skal tilføje, at de Udtalelser, som vi hørte, at han er kommen med, staa i bestemt Modsætning til Udtalelserne af den Oberst, under hvem jeg stod som Rekrut; hans Udtalelser og Handlemaade og hans underordnedes Handlemaade gik i en stik modsat Retning. Hovedindholdet af hans Udtalelser var dette: vi ville behandle jer saa lempelig som muligt og straffe jer saa lidt som muligt, men saa maa I ogsaa gøre jer saa megen Flid som muligt, og jeg tror ogsaa, at begge Dele skete. Naar jeg derimod hørte de Udtalelser, som denne Oberstløjtnant Sønderøxe i Viborg var kommen med, forundrer det mig ikke, at hans underordnede Svende kunde komme til at handle, som de have gjort; det forundrer mig mere, at det ikke er gaaet endnu værre til ved 8de Bataillon, end det er gaaet. Det kan nok være, at nogle af de Handlinger, der ere begaaede, ere temmelig graverende, men